

לפני שנה וחצי בסך הכל נפרדנו מאבא והנה כל כך מהר הגיע הרגע להיפרד ממך.

אני יודעת שמרגע הפרידה מאבא, התגעגעת אליו ללא הפסקה. אמרת את זה המון. הבוקר אריאלה סיפרה לי שבאמבולנס אחרי התאונה, רגע לפני ששקעת לגמרי, דיברת עליו. אולי כבר התכוננת לפגישה המחודשת שלכם?

השנים האחרונות שלך היו קשות. ואת לרגע לא השלמת עם הנסיגה הזאת. לא רצית לאבד את העצמאות שלך. כל רגע כזה היה בשבילך קשה מנשוא.

אנחנו מאמינים שאם היית במודעות כלשהי מאז התאונה, בטח ייחלת שזה יגיע לקו הסיום. העיקר לא להישאר תלויה בסביבה, בעולם שלא באמת מפענח מה את מרגישה וחושבת.

את הגעת לקבוץ לפני למעלה מ-60 שנה. פגשת את אבא והקמתם יחד את המשפחה שלנו. לאורך כ-50 שנה היית המטפלת הראשית של אבא. דאגת לו בכל רגע נתון. שיהיה לו טוב, שירגיש טוב. ניהלת ביד רמה את ענייני הבריאות שלו, מול כל מערכת הבריאות בקבוץ ובכלל. כשאיבדת את אבא, איבדת גם הרבה מהיכולות האלה. בבת אחת התרוקנו חיידך מחלק גדול מהמשמעות הקודמת שלהם.

לאורך השנים, במקביל לטיפול באבא, גידלת אותנו. אמנם לא היית בנאדם של מחוות גדולות ודרמטיות, היית מאד מופנמת מולנו, הילדים. אבל בכל זאת, היית אמא חמה ואוהבת. כשכבר נולדו בנותיי, בכל פעם שאחת מהן חלתה, מיד הייתי מודיעה לך, בידיעה שאת תחלקי איתי את כובד הדאגה. דיברנו בינינו לא פעם על איך בנוגע לתינוקות הקבוץ היית הכי אלופה, הצלת חיים לא פעם. אבל בנוגע לנכדים היית הסבתא הכי דאגנית בעולם. לגבי כל סיטואציה שבבית התינוקות היית פותרת לבד, לגבי הנכדים והנכדות זה היה תמיד- את חייבת להגיע לרופא! כל בנות הקבוץ פנו לעצתך בעניין גידול הילדים, ורק אנחנו קיבלנו אמא בתפקיד סבתא דאגנית.

כל הנכדים והנכדות שלך, וגם הנינים והנינות שזכית להם, אוהבים אותך מאד. תמיד רצו לבקר, לבלות בסעד, לקבל מתנות מהחנות הכי שווה בעולם, הכלבו של סעד. בנותיי חושבות שכל ילד בעולם צריך לפחות סבתא אחת בקבוץ. הבית שלך היה בשבילן תמיד מקום של כף ובילוי. תמיד ידעת לקרב אותן ולתת להן להרגיש שהן הכי-הכי. אפילו בתקופה האחרונה, כשהזיכרון בגד, בכל פעם שנכנסתי לבקר, השאלה הראשונה היתה- מה! באת לבד?

לאורך השנים הפכת למטפלת התינוקות המיתולוגית של הקבוץ. התפקיד ליווה אותך שנים, וגם כשכבר הפכת לפנסיונרית, המשכת לקבל טלפונים ולהשיא עצות בתחום. הפרידה מהתפקיד היתה הדרגתית. אחרי שלאורך השנים עסקת בקבוץ בתחומים שבין אדם לחברו בוועדות הקבוץ, בסוף תקופת עבודתך עסקת ממש בתפקיד בתחום הפרט, תמיד היית קשובה לכל מי שהצטרך את עזרתך.

בערוב ימך עבדת בארכיון. שם, יחד עם נורית חברתך, נברת בהיסטוריה של הקבוץ, וממש נהנית מכל רגע. אני זוכרת איך כשאבא היה זקוק לך, נקרעת בין הרצון להיות איתו ולתמוך בו, לבין הרצון שלך להמשיך ולהועיל ולתרום בארכיון. כבר לפני שנים היתה לך אהבה גדולה להיסטוריה. במשך כמה שנים למדת היסטוריה באוניברסיטה הפתוחה. אני זוכרת אותך משכימה ב-5 בבוקר כדי ללמוד ולהכין את המטלות. היום אני מבינה

שגם נתת לי דוגמה אישית לגבי החשיבות של השכלה ובחירת תחומי עניין. בטוחה שגם זה הוביל אותי כשלמדתי בעצמי. ולגבי ההשכמה ב-5 בבוקר... לצערי גם את זה ירשתי ממך.

אמא, עכשיו הגיע רגע הפרידה.

התכנסנו פה המשפחה- הילדים, הנכדים, האחים שלך שדאגו לך כל כך וכל מי שהיה יכול, במסגרת מגבלות הקורונה. נמצאים פה גם החברים והחברות שחיו איתך פה תמיד, מגרעין עלומים, השכנות הקרובות האוהבות, כל החברים והחברות מהקבוץ, שהיו חברים קרובים במשך עשרות שנים.

נמצאים גם המטפלים המסורים- צוות המרפאה הנפלא, רינה, המטפלת שליוותה אותך צמוד בתקופה האחרונה וגם ניטו. ועוד רבים שעזרו ותמכו והיו אתך ואיתנו ברגעים של הנאה וגם של קושי. תודה רבה לכולכם. זה לא מובן מאליו ואנחנו מלאי הערכה.

אמא, אנחנו נישאר פה ונתגעגע לבית שלנו, נתגעגע לאהבה, נתגעגע לביטחון ולחיבוק. לכל מה שהיית תמיד בשבילנו. את הגעת לסוף המסע שלך ואנחנו פה כדי לומר לך בפעם האחרונה שלום. אוהבים אותך. נוחי בשלום.